

Előfizetési árak:
 Egész évre ——— 12 frt
 Félévre ——— 6 „
 Negyedévre ——— 3 „
 Egy hónapra ——— 1 „
 — Egyenlő részben 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Fleitsz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 megküldésére vonatkozó felszo-
 lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,
 Zápolya-utca 1-56 szám,
 hová a lap szerkesztéséről, illetve
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
 azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Nemzetiségi kongresszus.

Nagybecskerek, július 29.

(F) A tulajdonképeni Magyarország vagyis amint mondani szokás az anyaország és a vele — bár különváltan — de egy testet képező Fiume város nem kevesebb mint nyolcz különböző anyanyelvű állampolgárnak szolgál hazául. Ezek az idiomák a 15 milliónyi lakosság között akként oszlanak meg, hogy magyar van 7-35, német 1-98, tót 1-89, oláh 2-58, rutén 0-37, horvát 0-18, szerb 0-49, vend 0-07, egyéb nyelvű (köztük az olasz) 0-17 millió. E szerint tehát az a proklamáció, amely Nagy-Szebenben, Turóc-Szent-Mártonban és Ujvidéken keltezve a legutóbbi napokban megjelent, legjobb esetben 4-96 millió embernek szól, de bizony ezek közül több mint a fele szegény tót, oláh és szerb parasztember, aki ügyet sem vet a nagy hangu kiáltványra, mert nem is érti azt, s mert különben nincs oka panasza amiatt, mintha nemzetiségéből valaki ki akarná vetköztetni; a többi kisebb részből pedig akárhány józan elgoulatlan intelligens egyént tudnánk megnevezni, aki Mudron és társai fölhívását indignációval visszautasítja. Szóval a 4-96 millió tulajdonképen néhány fanatikus ügyvédből, tanítóból és lelkészből, valamint néhány fanatizált alacsonyabb miveltégű emberből álló csoportra redukálódik. Ennyiből áll a három „nemzet”, mely ez évi augusztus 10-én egy közös cselekvési program megállapítása végett kongresszust készült tartani.

Mindenek előtt óvást emelünk a nemzet kifejezés ellen, mert ez alkotmányjogok alapteleibe bele ütökzik s épp azért a priori jogosulatlanok és törvénytelennek kell tartanunk a tervbe vett kongresszust. Magyarországon nincs és soha sem volt három nemzet, hanem csak egy nemzet volt, a politikailag egységes magyar nemzet. Ezt a földet 1000 esztendővel ezelőtt a

magyar nemzet foglalta el és hódította meg, itt államot alapított s azt egy millennium óta fentartván egyéniségének bélyegét reá nyomta. Ezredéves történetünknek emez eseményeit és eredményeit eltagadni nem lehet. Aki tehát e hon határain belül van és itt akar boldogulni, az a magyar nemzethez tartozik, bármily nemzetiségű legyen is.

Ez ellen a közjogi souverénitás ellenintézettségének kell tehát a szóban forgó kiáltványt neveznünk, amely a három „nemzet” kongresszusáról beszél és ezért a kiáltványt s a kongresszust törvénytelennek kell tartanunk. Ilykép az egész akció illoyalításra alapulván tulajdonképen alapos kételyeket kell támasztanunk az iránt, vajjon ez a kongresszus meg lesz-e tartva, mert a közigazgatási hatóságoknak ugyancsak elegendő okuk van azt előlegesen betiltani. S hogy ez úgy van, azt nemcsak mi, hanem az a hat ur is igen jól tudja, a ki a kiáltványt aláírta, miért is abbéli meggyőződésünknek vagyunk kénytelenek kifejezést adni, hogy ezek az urak esetleg beérnek avval is, hogy a kongresszus betiltása folytán magukat a pár nappal később megnyitandó brüsseli interparlamentaris kongresszusra elnyomott mártírok színében tüntethessék föl.

Ha pedig a kongresszus megtartható lesz, akkor persze nem fogják elmulasztani a legképtelenebb állításokat föltálatni, melyektől a proklamáció hemzseg. Ugy szólván még jobb volna, hogy ha a kongresszus megtartatnék, mert minél öbbit vádaskodnak ezek az agitátorok, annál jobban kitűnik, hogy nincs semmi igazuk. Ha panaszai alaposak volnának, akkor a német nemzetiségűek, akik az intelligencia legmagasabb fokán állanak, valamint a rutének, vendek, bunyevácok, bolgárok és olaszok is csatlakoztak volna a mozgalomhoz, de ezekről a kiáltvány egy szóval sem tesz említést.

Akár meglesz tehát a kongresszus, akár nem, semmi okunk sincs attól tartani, mert a rágalmakat és vádaskodásokat az igazság erejével legyőzzük.

HIREK.

Tájékoztató.

Augusztus 2. A szőnyeggyár igazg. ülése.

Augusztus 16. Rendk. városi közgyűlés.

Augusztus 20. Az ipartestület zárszólószentelése.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— **Hazatért főispán.** Rónay Jenő főispán, aki több héten át üdülés végett Korintyicán időzött, tegnap a legjobb egészségben visszaérkezett Nagybecskerekre s ma már elnökölt a közigazgatási bizottság ülésén.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Oswald Frigyes rimaszombati adóhivatali ellenőrt az ujonnan felállított törökbecsei adóhivatalhoz pénztárnokká nevezte ki.

— **A miniszter köszönete.** Tarnai Jánosné szül. Rosenberg Róza budapesti lakos, kir. táblai bíró neje, és Solymos Gusztáv törökbecsei földbirtokos a törökbecsei gyermekmehely fentartására „Rosenberg József és Francziska alapítvány” néven egyezer korona tőkével alapítványt tettek, a melyért a vallás- és közoktatásügyi miniszter fejeztéknek őszinte köszönetét és elismerését fejezte ki.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Torontál megye közigazgatási bizottsága ma Rónay Jenő főispán elnöklése alatt ülést tartott, amelyről lapunk holnapi számában hozunk részletes tudósítást.

— **Halálozás.** Lovrinból írják, hogy özv. Olgayai Nagy Sarolta, odaváló postamesterne, tegnap hetvenkilenc éves korában meghalt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

— **Emberölésért elítelt törvényszéki bíróné.** Brassóban most az a legszenzációsabb esemény, hogy egy intelligens uri nőt, Vizi törvényszéki bírónak a feleségét a törvényszék

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Az elégtellen kőtörő.

— Japáni mese. —

A távol Japánban egy csinos városka közelében élt egy furcsa kis emberke, egy szegény kőtörő, akit Fujinokónak hívtak. Nap-nap mellett szívósan dolgozott, hogy mindennapi élelmét megkeresse. Bizonyos napokon egy kis csolnokon kivezett egy, a parttól nem messze menő sziklához s ott addig furt, faragott, míg egy egy nagyobb kődarabot ki nem hasított belőle. E kődarabokat eladta s belőlük a meghaltak számára emléket faragtak.

Fujinoko arról volt nevezetes, hogy mindig mozgott és mindig elégedetlenkedett. Egy forró napon ismét kivezett a sziklához. Fujinoko dolgozott délig, aztán leült az árnyékba, hogy magát kipihenje s elfogyassza az ebédjét. Nagyon fáradt volt; természetes, hogy ennek miatta duzzogóbb hangulatban volt, mint egyébkor.

Mialatt a pörkölt rizst fogyasztotta, észrevette, hogy egy nagy deregye, melyet hat ember hajt, villámgyorsan a sziklához ér. A dereglye hátulján nagy napernyő alatt egy gazdag kereskedő ült. — Egyik szolgálója legyezte, a másik hűsítőket nyújtott neki.

— No, nézd, — szólt Fujinoko — mért gazdagabb és hatalmasabb ez nálamnál? Olyan erősen dolgozom és semmim sincs, míg neki minden megvan. Nem tűröm tovább, így panaszkodott, hogy más gazdagabb és hatalmasabb legyen, mint én. Elviselhetetlen! Szeretném, ha

nem kellene annyit dolgoznom! szeretném, ha az az ember volnék ott... abban... a de... reg... lyé... ben...

— Parancsolja, uram, a théat? — kérdé egy hang a közelben. A kis ember felemelte a fejét, megdörzsölte a szeméit s álmélkodva nézett körül.

A nagy szikla s a kis csolnak eltűnt, eltűnt a rongyos ruhája is s a legfinomabb szövetbe volt burkolva. Fujinoko selyem napernyő alatt ült a dereglye hátulján, hat ember dolgozott az evezőkkel s a hajó gyorsan szelte a hullámokat, előtte egy férfi térdelt, aki egy tálcán théat kínált neki.

A szegény kis Fujinoko olyan meglepett arcot vágott. A kis ember előtt világos kezdett lenni a dolog, hogy az ő kívánsága beteljesült. Ki itta a théat, aztán nyugodtan elmerengett.

— Tehát beteljesedett a kívánságom, — mondá — végre elértem azt, ami után annyira epedtem.

Mialatt így monologizált, a hajó elérkezett egy nagy város kikötőjébe s a kikötő lépcsőjén lesietett egy ember, aki Fujinoko előtt mélyen meghajtotta magát s jelentette, hogy a hordozó kocsii készen áll.

Fujinoko helyet foglalt benne, de alig haladtak néhány száz lépésnyire, midőn nagy mozgás támadt s két fegyveres ember jött eléjük.

— Helyet a herczegnek! — kiálták — helyet a Choshi herczegnek! Félre az utból te kereskedő, mert pórul jársz.

Fujinokot és kíséretét félre szorították. Egyszerre felülkerekedett a kis emberben az elégtelenség.

— Mégis borzasztó! — mondá magában. Itt van egy ember, aki hatalmasabb mint én, aki előtt meg kell hajtanom magamat. Nem, ez sok. De hogy változtassak ezen? — Ha! megvan! Kivánnám, hogy én legyek Choshi herczeg! — Es Fujinoko szomorúan lehajtotta a fejét és komor gondolatokba merült.

Mikor feltekintett, a várost már elhagyták s a szabadban voltak. Ugy tetszett mintha a kísérete megszorodott volna. Sok ember vette körül a kocsiját s a legtöbbje pánccelos vitéz volt. Egyszerre elkezdtek kiáltani.

— Helyet a herczegnek!

Örömmel telt meg a Fujinoko szíve. Alig élvezte azonban ezt az örömet, midőn lódobogás hallik s a hordárok az ut szélére vonulnak a hordszékekkel s megállnak, mintha valakit várnának.

— Mi történik? — kérdé Fujinoko. — Miért állunk meg?

A katonák parancsnoka, aki a kocsii mellett állott, így válaszolt:

— Uram és parancsolóm, a császár jön. Ő szent felsége vadászatra megy s itt fog lóháton elvonulni. Jaj nekünk, ha ki nem térünk az utból.

— Rettenetes! — szólt Fujinoko. — Mindig kell nekem valakivel találkoznom, aki előtt meg kell hajolnom? Oh mint szeretnék uralkodó lenni!

... A hordszék s az egész személyzet eltűnt és Fujinoko egy remek paripán ült, királyi hermelinbe öltözve, körülvéve udvaroncok és katonák által, kik valamennyien a császár jelvényeit viselték.

elitelt két és fél évi fegyházra. Az ur nő azért kapta e büntetést, mert cselédleányát oly brutálisan elverte, hogy a megkínzott leány e sérülések következtében meghalt. Az ügyészség ezt az ítéletet a büntetés súlyosbítása végett, az elítelt pedig enyhítése végett megfellebbezték. Az eset kapcsán most cselédtartó asszonyok élénken vitatkoznak a felett, hogy igazságos-e az ítélet vagy nem, de mindenesetre például szolgálhat azoknak, a kik cselédjeikkel nagyon rosszul bántanak.

Gyújtogatások. Nagy-Szentmiklóson, mint levelezőnk jelenti, alig van nap, hogy a lakosokat a vészharangok kongása segítségével ne hívják, egy-egy égő házhoz. Tegnap szintén tűz volt Rosenzweig J. fakereskedésében. Az utcában, mely alig áll 40 házból, az idén már 5-6-szor volt tűz. Hiszik, hogy gyújtogatás van a dologban. Sőt a rendőrség már nyomában is van a gyújtogatóknak, egy fazekasság személyében. S hogy eddig még nem fogták el, annak csakis az az oka, mert még nem lehet semmit rábizonyítani. Ma ismét tűz dúl. A bajt növeli az, hogy a tüzoltóságnak nincs elegendő ló rendelkezésére, (munkában vannak) s így az utcán robogó kocsikból — tekintet nélkül, hogy kié — fogják ki a lovakat. A tűz szintén gyújtogatás eredménye. A lakoságot óriási félelem fogta el.

Zokogó állatok. Egy német szaklap konstatálja, hogy a mint vannak nevető állatok, éppúgy vannak olyanok is, a melyek sirni tudnak. A kutya, ló, elefánt, medve, patkány, szamár, öszvér, teve, különféle szarvasok, majmok stb., tényleg könyeket hullatnak, ha valami után bándódnak. A csimpánz majom sir, ha tudja, hogy verést kap; az elefánt sir, ha üldözött elől többé nem bír menekülni. Burton mondja, hogy a szíriai sivatagban akárhányszor látta a tevéket könyezni, kivált ha szomjaztak. Más valaki megfigyelte, hogy egy öszvér, melynek a patájába 1 és fél hüvelyk hosszú szeg hatolt, fájdalomtól erősen könyezett. Livingstone említést tesz egy majomról, mely a legnagyobb zokogásba tört ki azért, hogy öibe nem vették, mint egy gyereket. Gordon Cumming pedig egy haldokló elefánt nagy könyeiről tesz említést.

A szőnyeggyár igazgatósági ülése. A nagybecskereki szőnyeggyár részvénytársaság igazgatósága ez év augusztus hó 2-án délután négy órakor a főispáni kisteremben ülést tart, az alábbi tárgysorozattal:

1. Elnöki jelentés a gyár üzlete állásáról és megfelelő határozat hozataláról.
2. A pozsonyi szövő tanműhely átírata a vasuti fonál szállítása tárgyában.
3. A forgó tőke emelése iránti intézkedés tárgyában.
4. A vidéki munkás-leányoknak adandó hitel emelése tárgyában.
5. Időközben befolyandó tárgyak.

Egy iparlovag elfogatása. Új-Szönyben Nagy János csendőr őrzőjével alkalmával megállított egy gyanúsnak tetsző egyént, ki magát Hareszen Miklós klenovici illetőségű géplakatosnak nevezte s megmozdítván őt,

zsebeiben Nagy-Kikinda marhajárlati, tüzelő és lőkészeti hivatali pecsétjeinek utánzatát találta meg. Hareszen foglalkozás nélküli csavargó, ki a hamisított pecsétekkel bizonyára sok visszaélést követett el. Adták őt a nagy igmándi járásbírósnak.

Véres halotti tor. Lupp Demeter románszentmihályi paraszt tegnapelőtt tartotta meg egyetlen leánya elhunytának évfordulóját s román szokás szerint pománát adott, melyre meghívta rokonait és a szomszédokat is. Mintegy 40-en lehettek mindössze a toron s folyt a pálinka, mint a víz. Nem csoda tehát, hogy Lulu György, a falu érdemes kanásza felhevült állapotban összeveszett Albu János nevű szomszédjával, mire az egész társaság heves vitába elegyedett. Az oda sietett házigazda le akarta csitítani a dulakodó parasztokat, a kik most részeg fővel öreá támadtak, a földre teperték és mindaddig ütötték, míg véres fejjel s több sebbel eszméletlenül fekvé nem maradt. De ez még nem volt elég; a felbőszült parasztok megtámadták a házigazda feleségét is, a kit szintén jól elvertek. A csendőrség letartóztatta a főczinkosokat.

Jegyzőválasztás. Czernyáról írják, hogy ott tegnap ment végbe Bielek Antal, járási f. szolgabíró vezetése alatt a jegyzőválasztás. Egyhangulag Hosztinszky Károlyt, eddigi horvát-kécsai jegyzőt választották meg czernyai jegyzőnek.

Gyermek a forró aszfaltban. Szegedről írják: A Beregi fele fűszernagykereskedés előtt tegnap borzalmas eset történt. Délután két óra után fűtőrésszeve haladt el a bolt előtt Biczók Menyhért tizenhárom éves fia. Mivel a gyalogjáró részben fel volt szedve, mert a vár-utcát most aszfalttal burkolják, megnehezült a közlekedés. De a kis Biczók fia nem sokat tördött a nehézségekkel, hanem karján halas kosárral, meztelán szökdecselt a füstökádó kazánok mellett, vigan fűtőrésszeve. Egyszerre a fűtő ordításba fuldt bele. Az összeszaladt munkások ott látták vergődni a még olvadt, párolgó tüzes aszfaltban a meztelános kis fiút. Nehány deszkát borítottak az aszfalttal s azon a munkások azonnal segítségére siettek a borzalmas helyzetben kinlódó fiúnak, aki azonnal ölébe rogyott a segítségére siető legelső munkásnak. Az olvadt aszfaltot lehántották annyira, hogy legalább kiszabadították a két lábát, melyet azonnal olajos rongyokba burkoltak. A kis sebesült egy halas kofa fia. A baj úgy történt, hogy állítólag két másik suhancz belekergette a tüzes aszfaltba. A két suhanczot keresték az összes környékbeli utcákban, de nem találták rájuk; a szerencsétlen fiú pedig nem tud rólok közelebbi felvilágosítást adni. A Biczók fiút a családja kívánságára a szülei hához szállították.

Öngyilkosság Pancsován. Két öngyilkosságról ad hírt pancsovai levelezőnk. Az egyiket Kiss Pál, egy nyolczvanegy éves aggastyán követte el, akit gyógyíthatatlan gyomor-baja kergetett a halálba. — A másik öngyilkos Konstantinovic György kereskedő, akinek neje töle elváltan él Zágrában. Ez a körülmény és betegeskedése adták kezébe a fegyvert.

A cséplőgép áldozata. Első gazda volt a fülöpszállási Kerekgyházán Beke János. Most aratás idején, hangos morgással bugott zakatolt a földjén a cséplőgép, s maga is ott forgolódott körülötte, intve, buzdítva a munkásnépet. Egyszer azonban Beke János uram véletlenül oly közel talált a zakatoló géphez lépni, hogy annak kerekei elkapták s a következő pillanatban ajultan terült el a földön. Ballábát törte össze s a gép s övéi megrémülve tettek kocsira s vitték be — mint levelezőnk írja — a városi kórházba. Ejnek idején álltak mellé az orvosok s amputálták az összeroncsolt lábát, de a szerencsétlenül járt ember reggelre mégis meghalt a nagy vérvesztés következtében, mert a 6 órai kocsituron, míg Kecskemétre behozták, a silány bekötözés miatt vére elfolyt.

Az ozorai csendőrök gyilkosai. Emlegettük volt, hogy az ozorai csendőrök gyilkosai atyafiak támogatásával kijátszva a nyomozásukra kiküldött csendőrök éberségét, maguk jelentkeztek a pancsovai törvényszéknél. A nyomozásról most a következő részleteket írja pancsovai levelezőnk:

E hónap 13-án történt tudvalevőleg a gyilkosság, melynek elkövetése után Liffa Márku és Györgye gyilkosok a tett színhelyéről megszöktek és ebben őket rokonai nagyban elősegítették. A nyomozást 22 gyalogszendőr és 4 lovas csendőr teljes tette e hónap 15-ikéig Ozora községében. Atkutattak számtalan házat, padlást, pinczét, de eredménytelenül. Ekkor még minden jel arra mutatott, hogy a községben vannak, a minthogy a csendőrök nyomukra is jöttek és ezek a temetőben levő egyik kriptá felé vezették őket, ahol a gyilkosok az első éjt töltötték, de hirt kapva a felfedezett nyomról, onnan is elszöktek. Kedden, e hónap 16-án a tettesek a Petrovosszellő és Keviszöllős között levő kukoriczásban tartotta őket, de annak nagy terjedelménél fogva nem keríthette a gyilkosokat kézre. Sikerült a tetteseknek e hó 17-éről 18-ára menő éjjelen, miután a néptől híreket kaptak a csendőrök állásairól, Keviszöllős községbe jutniok, ahol Buba Illia házánál Oprea Nicola és Maucul Stefanu lakosokkal egy társaságban voltak. Jól megvacsoráltak és boroztak. A 20 éves Györgyét itt megszállta a lelkiismeret furdalása s görcsösen zokogni kezdett szörnyű tette felett. Miután a házbeliiek megvigasztalták és érlelmi szerekkel látták el a két Liffa-testvért, Buba Illia gazda kocsin kevés gabona alá rejtve az ozorai nádasok közé vitte a gyilkosokat. A csendőrök folyton nyomukban voltak és így a nyomozás most újból Ozora felé irányult, 6 csendőr azonban Petrovosszellőn maradt, akik aztán a fent nevezett keviszöllősi lakosokat bűnpártolás miatt le is tartóztatták. A csendőrök a tetteseket az ozorai nádasban is körülzárolták. Ekkor már a gyilkosok belátták, hogy az üldözés elől nem menekülhetnek és hogy Szerbiába sem szökhetsenek. Főtörökvisük volt a csendőrök figyelmét kikerülő, Pancsovára bejutni, hogy itt önmaguk jelentkezzenek. Ez a tervük sikerült is. Egy, a csendőrség előtt máig ismeretlen egyén a tetteseket egy szénával magrakott kocsin elrejtve, behozta őket Pancsova határába, a hol a gyilkosok a kukoriczásba rejtözve és bujkálva elérték a várost. A pancsovai csendőrök már

Fujinoko szíve repesett az örömtől. — Tehát elértem a lépcső legfelső fokára, most már senki se nagyobb nálamnál.

Csakhamar elérik a vadászterületet s megteszik az előkészületeket a vadászatra. Mielőtt azonban felkészültek volna, a nap égetően kezdett sütni, úgy, hogy a császárnak és kíséretének egy közeli templomba kellett menekülniök s a vadászat elmaradt.

Fujinoko nagyon megharagudott. — Ugy! tehát a király nem a legerősebb? Ő neki is menekülni kell a nap elől. Ő hatalmas istenek én erősebb akarok lenni mindezeknél! Engedjétek, hogy nap lehessenek!

Érezte, hogy mint emelkedik fel a földről, egyre nagyobb és kerekesebb lett s egyre magasabbra szállt. Fujinoko nappá lett.

— Most majd megmutatom nektek, hogy mit tudok! — mondá s leküldte a maga legforróbb sugarait, hogy az emberek a házakba menekültek. A patakok kiapadtak, a növényzet elszáradt s a barmok elvesztek. De Fujinoko örült s így szólt:

— Haha, most már én vagyok a legerősebb!

Távol az égbolton egy fekete felhő támadt s egyre közelebb s széterjedt a nap és a föld között. A férfiak, asszonyok és gyermekek kijöttek a házakból s a hús levegőt szívták magukba.

Vérvörösen a haragtól és dühtől, Fujinoko minden erejét rápazarolta a felhőre, de sikertelenül. Végre kétségbeesetten így szólt:

— Jaj, be kell ismernem, hogy nem vagyok

a legerősebb. Nem akarok tovább nap lenni, kívánom, hogy felhő legyek.

Alig mondta ki e szavakat, midőn lassanként nagy fekete felhővé változott. Gyorsan próbára tette a maga erejét. A felhő egyre sötétebb és sötétebb lett s rettenetes esőt bocsátott le a földre.

A szegény nép ismét a házakba menekült. A folyók kiáradtak s elöntötték a szántóföldeket, a víz elvitte a házakat és sok embert megölt. Fujinoko pedig csak nevetett.

— Most már én vagyok a legerősebb. — Es tovább ment, halált és pusztítást vívén magával. Végre észrevett egy nagy sziklát, mely kimered a tenger közepéből.

— Elmoslak onnan, — mondá.

S az eső elkezdett a sziklára zuhogni. De Fujinoko csakhamar belátta, hogy kemény fába vágta a fejszét. A szikla — egykedvűen vette, akár esett, akár nem.

Fujinoko feladta csakhamar a küzdelmet. — Es a szikla erősebb mint én. Oh, ha szikla lehetnék!

Ez Fujinoko ott állt a tengerben, gigászi sziklává változva. A nap rábocsátotta a legforróbb sugarait s ez nem ártott neki. A felhők elárasztották vizükkel, de ez őt nem zavarta. A szél üvöltött, de meg nem ingatta a legkevésbé sem. A tenger rávetette legerősebb hullámaint s a szikla ezerszeres erővel vissza vetette azokat. Es Fujinoko nevetett.

— Ha, ha, jegyezzétek meg jól, hogy én vagyok az erősek legerősebbike!

Egy nap azonban a szárazföldről egy fura kis emberke evezett a sziklához. Kikötött, meg-

erősítette a csolnakot, kiszedett belőle néhány kalapácsot, vésőt és feszítő vasat.

— Hé, — mondá a szikla. — Mit akarsz itt? Nem tudod, hogy én vagyok az erősek legerősebbike?

A kis ember nem felelt, talán azért, mert nem hallotta. Nyugodtan munkához látott s néhány óra múlva egy nagy darabot tört le belőle.

A szikla magánkívül volt dühében.

— Nem lesz tehát vége? Nem leszek tehát soha az erősek legerősebbike? Most már ember akarok lenni!

... Egy nagy hullám vetődött a partra s megáztatta Fujinoko lábait. Felnyitotta szemét s körülnézett — ismét az a kis fura emberke volt, mint azelőtt. Ott volt a csónak, a szerszámok, sőt az ebéd maradékai is. Fujinoko egy ideig elgondolkozott, aztán egyszerre csak elkezdett nevetni, nevetett szívből, úgy, mint eddig soha. Aztán megrakta csolnakját szikladarabokkal, egyre nevetve s hazafelé evezett.

Midőn barátai látták, elálmélkodtak s kérdék:

— Mi történt veled?

Fujinoko pedig csak egyre vigyorgott. Azt mondták rá, hogy megőrült. S ez időtől kezdve elnevezték a vidám Fujinokonak. De nem mondták meg soha senkinek, hogy miért nevet mindig magában.

Ha a szives olvasó ezt kitalálná, legyen oly jó s mondja meg nekem, mert én magam is nagyon szeretném tudni.

tudta, hogy zelében lesz rendőrséget tárban földpoknál foglban — elkcsovai kuksövárosi utfel és alá tettek, mehez mentes a vizsgálóden d. e. székü vizsgál hogy ök 15 kosokat má fogházor klatáshoz.

— I la i Káro három év alapítvány gyermekei dozására tartott gyen hazán legszomorú igen dicséretani gazda minden évlyekkel a g jék. Tegna gazdasági szaját hely és tánczmu órákor vette este 8 órakorona — közt fog elmagyaráz a állításu rit muzeumát.

— Na taink jelent renesztlensé Anne Aur 24 kocsib utazott. Mi és a plaine teryire vo egész vona mielőtt a m lengőt ac több kocsi Hat vagy kettő ped borzasztó utas eszeve csikból. A munkálatat vontak a két füt köztük hus házba száll merik. Az meglazított

T
Tüntetés
Buda
eredeti táv ják, hogy az új kle száznál tö ezer emb tetni a k kormány helyőrség tartott. A fátyolos ilyen fel
—
badság
—
—
Besz az iskola

tudta, hogy a tettesek f. hó 23 án Pancsova közelében lesznek és meg is kereste a helybeli rendőrséget, hogy a gyilkosokat a pancsovai hártárban üldözze. Egy-egy rendőr a vámsorompoknál foglalt állást. A két Liffa-testvér azonban — elkerülve a vámsorompokat — a pancsovai kukoriczástól kedden hajnalban egy felsővárosi utcán át jöttbe a városba. Itt sokáig fel és alá járkáltak a többeknek igen gyanus tettesek, majd 9 óra után dr. Birescu ügyvédhez mentek, kérve őt, hogy az ő védelme alatt a vizsgálóbíróhoz vezesse. A gyilkosok aztán kedden d. e. 1/2 10 órakor Nádasky Dusan törvényszéki vizsgálóbírónál — bemutatták magukat, hogy ők lötték le az ozorai csendőröket. A gyilkosokat már a délután folyamán két szuronyos fogházor között megbilincselve kísérték a vallatáshoz.

— **Ünnepély Kis Zomboron.** Dr. Sziklai Károly kis-zombori körorvos és neje három év előtt 300 frtos alapítványt tettek, mely alapítvány hivatva van a köznépbeli anyákat gyermekeik jobb ápolására és hűségesebb gondozására buzdítani, s melynek kamatai évenként tartott gyermekdíjazásra fordítottak. E különösen hazánkban, hol a gyermekhalandóság a legszomorubb statisztikai adatokat szolgáltatja, igen dicséretes és követésre méltó példa, az ottani gazdasági olvasókört arra buzdította, hogy minden évben rendezendő mulatságokkal, estélyekkel a gyermekdíjazásra szánt összeget növeljék. Tegnap szintén tartott a kis-zombori gazdasági olvasókör a gyermekdíjazási alapjára saját helyiségeiben gyermekdíjazási ünnepélyt és táncmulatságot. A gyermekdíjazás délután 4 órakor vette kezdetét, a táncmulatság pedig este 8 órakor. Az egyes díjak összege — 60 korona — egy és két éves kora 3-3 gyermek közt fog elosztani. Szünidő alatt bemutatta és magyarázta dr. Sziklai Károlyné a saját összeállítású ritkaságok, őskori leletek és ásatások muzeumát.

— **Nagy vasuti szerencsétlenség.** Távirataink jelentették röviden a rémületes vasuti szerencsétlenséget, ami Páris mellett történt. A Saint Anne Aurayból elindult vonat két mozdonyból és 24 kocsiból állott, a melyekben igen sok zárandok utazott. Midőn a vonat Quantin állomást elhagyta, és a piantelei pályaudvartól csak három kilométernyire volt, az első mozdony kisiklott és az egész vonatot a vágányról magával rántotta, még mielőtt a mozdonyvezetőnek ideje lett volna elengedni adni, vagy a fékeket alkalmazni. A legtöbb kocsi egymásra torlódott és szétzúzódott. Hat vagy nyolcz kocsi apró darabokra törött, kettő pedig tökéletesen eltűnt. A romok közül borzasztó vészkiáltások hangzottak, míg több utas eszeveszettezen futott ki az épen maradt kocsikból. A rémület leesillapulta után a mentési munkálatokhoz fogtak. A romok közül 12 halottat vontak elő, közülük a két mozdonyvezetőt, és a két fűtőt. Körülbelül ötven ember megsebesült, köztük huszan súlyosan, ezeket azonnal a kórházba szállították. A kisiklás okát még nem ismerik. Azt hiszik, hogy felhőszakadások által meglazított talaj, a mozdony sulya alatt besüppedt.

Táviratok.

Tüntetés a belga iskolatörvény ellen.

Budapest, július 29. (A „Torontái” eredeti távirata.) Brüsszelből telegrafálják, hogy ott tegnap nagy tüntetés volt az új klerikális iskolajavaslat ellen. Ötszáznál több különvonaton mintegy száz-ezer ember jött a belga fővárosba tüntetni a klerikális iskolatörvény ellen. A kormány fegyverbe szólította az egész helyőrséget. A tüntető menet több óráig tartott. A menet élén a szabadság gyászfátyolos szobrát hordták. A zászlókon ilyen felirások voltak:

— Éljen a lelkiismereti szabadság!

— Le a papuralommal!

— A klerikus a templomba való!

Beszélik, hogy a király nem szentesíti az iskolatörvényjavaslatot.

Egy nagykövet halála.

Budapest, július 29. (A „Torontái” eredeti távirata.) Konstantinápolyból telegrafálják, hogy Catalani olasz nagykövet tegnap hirtelen meghalt.

Tengerbe zuhant vonat.

Budapest, július 29. (A „Torontái” eredeti távirata.) Yokohamából telegrafálják, A tengerpart hosszában húzódó vasútvonalon iszonyu katasztrófa történt. Borszasztó vihar házmagasságnyira csapkodta a partra a hullámokat, amelyek teljes erővel neki zudultak az éppen arra robogó vonatnak. A hullámverés roppant ereje elszakította egy részét a vonatnak, amely négyszáz rokkant katonát szállított. A gőzmozdonyok és tizenegy kocsi a tengerbe zuhantak: száznegyven ember meghalt.

Nyilttér.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Tegnap délutáni 5 óra tájban a kaszinó kert egyik asztalánál söröztem, helyemet elhagyva, azonban 2 perc múlva visszajöve meglepetésemre az asztalon feledett pénztárczám 4 frton felüli ezüstpénz tartalommal és sörömmel együtt eltűnt. Marcoint azonnal kérdőre vontam, ő vagy melyik pinczérje tette el a tárczát jóhiszeműleg. Marcoin kvalifikálhatlan cinizmussal utasított el és gyanusította a közönséget.

Payka Vilmos.

*) Az e rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Az 1895. évi VII. törv.-czikk alapján a magy. kir. államvasutak igazgatóságának vezetése alatt kiépítendő „Szekely vasutak sepsiszentgyörgy—csikszeredai vonalának, még pedig a Sepsiszentgyörgy állomás közelében levő 3+38 szelvényből a Csik-Szereda város mellett levő 637 szelvényig terjedő és négy építési szakaszra felosztott részen, előforduló al- és felépítményi munkáknak, épületeknek és pályaelzárásnak előállítására kapcsolatban a f. évi 86853. sz. alatt már közzétett előzetes felhívással ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

A vállalkozók által végrehajtandó munkák a 16.44 km. hosszú I. szakaszban 490.142 30 frt a 14.12 „ „ II. „ 550.245.40 frt a 15.30 „ „ III. „ 606.951.90 frt a 17.21 „ „ VI. „ 669.776.10 frt tal vannak előírányozva.

Ajánlatokat egy esetleg több még pedig bármelyik, vagy mind a négy szakasz munkáinak elvállalására lehet tenni.

Az ajánlatok alapjául szolgáló ajánlati minta, a pályázati feltételek, továbbá a szerződés tervezet, az árjegyzékek és tájékoztató költség-számítások, valamint a munka végrehajtására vonatkozó tervek és feltételek a magy. kir. államvasutak igazgatóságának D. főosztályában (Budapest, Teréz körút 56. sz. II. emelet 10 ajtó) reggeli 9 órától délutáni 1 óráig megtekinthetők.

Az ajánlatok megtételéhez megkívántató műveletek a magy. kir. államvasutak igazgatósága építési főosztályának tervtárában (VI. Teréz körút 56. sz. I. emelet) megszerzethetők. Ezen építés tárgyában teendő ajánlatokat legkésőbb 1895. évi augusztus hó 8-ika déli 12 óráig kell benyújtani, a magy. kir. államvasutak igazgatósági épületében: Andrassy-ut 73/75 az A. II. (jogügyi és kisajátítási) szakosztály főnökénél. Minden ajánlat bélyegezve és lepecsételve, a következő felirással nyújtandó be:

„Ajánlat a Szekely vasutak sepsiszentgyörgy—csikszeredai vonalán létesítendő építési munkák elvállalására.”

Az ajánlattételhez

az I. szakasz építési munkáinak elvállalásáért 12500 frt;
a II. szakasz építési munkáinak elvállalásáért 14000 frt;
a III. szakasz építési munkáinak elvállalásáért 15000 frt;
a IV. szakasz építési munkáinak elvállalásáért 17000 frt bántpénz készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban, legkésőbb az ajánlati tárgyalás napján, vagyis 1895. évi augusztus hó 8-ikán déli 12 óráig leteendő a magy. kir. államvasutak főpénztárában (Budapest, Andrassy-ut 73/75. sz. földszint).

Budapest 1895. évi július hó 17-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.
(Utánnomást nem díjaztatik.)

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

(Aruforgalom egyrészt Románia, másrészt Ausztria-Magyarország és Németország között.)
A díjszabási I. rész B. szakasz áruosztályozásában a 40. oldalon foglalt H. 16 és H. 17 tételeknél (hus, friss és füstölt, páczolt és besózott, valamint húsaruk) egy csillaggal (*) beiktatandó

Ezen árucikkek ezáltal f. é. augusztus 1-jétől való érvénynyel a Románia és Németország közötti forgalomban kizártnak a közvetlen köteleki díjszabások alapján való elszállítástól.

Budapest, 1895. évi június 18-án.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága egyszersmind a többi részes vasuti igazgatóságok nevében is.

(Utánnomást nem díjaztatik.)

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

Osztrák magyar vasuti kötelek.
(A díjszabás II. rész 4. füzetéhez tartozó 1895. évi január 1-től érvényes függelék.)

Az osztrák magyar vasuti kötelek díjszabás II. rész 4. füzetéhez 1895. évi január hó 1-től érvényes függelék 38. tétele alatt Tótváradról Bécsbe rendelt trágyamész küldeményekre nézve a tényleges suly, de legalább a kocsi rak-sulya után 100 kg.-ként fizetendő 60 kr.-os díjtétel 1895. évi augusztus hó 1-ével érvényen kívül helyeztetik.

Budapest, 1895. június 30-án.

Magy. kir. államvasutak a részes vasutak nevében is.
(Utánnomást nem díjaztatik.)

Magyar királyi államvasutak.

Az 1895. évi VII. t. cz. alapján megépítendő Szekely-vasutak Szepsy Szentgyörgy—Csikszeredai vonalán végrehajtandó építési munkákra a magy. kir. államvasutak igazgatósága már a legközelebbi időben nyilvános versenyt fog hirdetni, mely alkalommal az ajánlatok benyújtására csak rövidebb határidő lesz kitzítve.

Ez okból vállalkozni szándékozók felkértenek, hogy a szóban forgó vonalat már most tekintsék meg; megjegyezvén, hogy a vonalnak tájékoztatást nyújtó átnézeti hossz-szelvénye a magy. kir. államvasutak központi tervtárában VI. Teréz körút 56. sz. I. emelet) 3 frt szóval három forintért megvehető.

A vonal vezetésére valamint a vonalon teljesített talajkutatások eredményére vonatkozólag a nyomjelző kirendeltség (Budapest, VIII. Lövöldetér 2-ik szám I. em.) és annak Szepsy-Szentgyörgyön levő közlege ad felvilágosítást.

Budapest, 1895. évi július hó 2.

Az igazgatóság.

(Utánnomást nem díjaztatik.)

Magyar kir. államvasutak.

Hirdetmény.

(Osztrák magyar svájci vasuti kötelek.)

(Breka állomás felvétele a friss és aszalt gyümölcs szállítására fennálló kivételes díjszabásba.)

Folyó évi július hó 15-étől való hatálylyal a friss és aszalt gyümölcs szállítására 1893. évi november hó 1-étől érvényes kivételes díjszabásban Gunjára (előbbi megnevezés Breka-Gunjara) foglalt közvetlen díjtételek, 100 kg-ig 13 centimes-sel illetve 10 pfenniggel felemelve, Breka állomással való forgalomban érvényesítettnek.

Budapest, 1895. július 2-án.

A magy. kir. államvasutak a részes vasutak nevében is
(Utánnomást nem díjaztatik.)

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.
Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

